

הנדון:

זהירות! מיקרה יונה הנביא!

אלטלינה 2

אחר־כך שלח אלוהים תולעת, שהרסה את הקיקיון. אחר־כך שיגר שרב. יונה המיסכן התעלף, שאל את נפשו למות. אל־הים התגרה בו — „ההיט חרה לך?”
מה חרה ליונה באמת? לבאורה, עניין הקיקיון. אבל למעשה חרה לו שהוא הצליח מעל למשוער. נינווה חזרה בתשובה. מלאכתו הסתיימה. מי רוי צה להיות נביא מובטל?

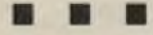
הבה ניזוהר מפני תגובתו של יונה. מרינת־ישראל עלתה, סוף־סוף, על דרד־המלך. כלומר, היא עלתה על שביל צדדי, אבל הכל יודעים כי השביל הצדדי הזה מוביל אל דרד־המלך. והכל יודעים לאן מובילה דרד־המלך.

ממשלת־ישראל כבר נדרכת עם אשׁף, אם כי בעקיפין. מכאן והלאה זוהי רק שאלה של זמן. ישראל תדבר עם אשׁף. תחילה יקראו לזה בשם אחר, ואחר־כך ימצאו נוסחה חדשה.

אבל הכל יודעים עם מי מדברים. ברור גם על מה ידברו. יש רק נושא אחד. תחילה אפשר להעמיד פנים כאילו מדברים על מוגי־האוויר, על המיחוסים כגב, על המאורעות בקמפ־דאב. אבל בסוף ידברו על מדינה פלסטינית, שתקום לצד ישראל.

ומכיוון שהכל יודעים זאת בסתר־ליבם, התחילה הנהירה ההמונית אל אלטלינה החדשה, אל נושאת־המטוסים של הי שלום. אנשי־שאל כבר הבטיחו לעצמם כיסאות־נוח במחלקה הראשונה. החרדים מזורזים אחריהם. כמעד הנהירה כי עיצומה. בליכוד היא צוברת תאוצה.

זה נהדר. הרי לכך ייחלנו, לכך פיללנו, לשם כך עמלנו. באוניה יש מקום לכולם. ואם אין מקום, נפנה בה מקום.

דמילחמה לא נגמרה עדיין. רואים את האור בקצה המינהרה. אבל הקצה עדיין רחוק. והחושך רב. וכמו שקורה בלילה, בטרם הפציע השחר, החשיכה גוברת.

עלולים לקרות הרבה דברים רעים ואיומים, לפני שיקרה מה שצריך לקרות. עוד יהיו הרבה קרבות קשים. יתכן שמעשי־הזוועה יגברו לקראת הסוף, שישפך עוד הרבה דם־סניקים. אין זה הרגע להרפות מן המאבק. להיפך, יש לגייס עוד ועוד, יש להטיף, לשכנע, לעשות נפשות, כדי שהשליבים הכאים יהיו קלים וחלקים ככל שניתן.

כפי שאמר וינסטון צ'רצ'יל אחרי הניצחון הד היסטורי בקרב אליעזר־אמיון: „זה לא הסוף. זה אף לא ההתחלה של הסוף. אך יתכן שזהו הסוף של ההתחלה.”

מיחבר ספר יונה לא המשיך בספורו אחרי פרשת הקיקיון. הוא תיעב כל מילה מיותרת. הסיסמה שלו היתה „לקצר! לקצר! לקצר!”

לכן איננו יודעים מה קרה הלאה. האם פרש יונה לגימ לאות? האם הלך לעיר אחרת, להינבא שם? האם גם ערים אחרות חזרו בתשובה?

איננו יודעים. אבל אנחנו יודעים מה צריך לקרות אצלנו. כאשר תעלה ישראל על דרך השלום, כאשר יסתיים הי מאבק הזה, ימתינו לנו מאבקים חדשים.

נעמוד סוף־סוף על פיסגת ההר, שאליו חתרנו במאמץ כה רב וביסורים כה קשים — ונראה לפנינו רכסי־הרים חדשים, רכס אחרי רכס אחרי רכס.

יהיה מה לעשות במדינה הזאת, אחרי שנכתת את החרבות לאתים — וגם זה לא יקרה כליכך מהר. יהיה עלינו לדאוג לקידום החברה הישראלית, לחיסול האפליה והקפיחה, לפיתוח אוצרותינו האנושיים ומשאבינו הכלכליים והתרבותיים.

לא נשב תחת קיקיון כדי לרטון ולזעוף. לא ייחר לנו היטב. אחרי המאבק הזה נפנה אל המאבק הבא. משימות חדשות ממתנות.

ומצעים. לא זה בלבד שהתנגדו להירכרות עם אשׁף, אלא גם להחרת השטחים הכבושים (הא הידיעה הפריעה להם), שלא לדבר כלל על מדינה פלסטינית, טפרי־טפוט.

צריכים להתגבר מדי פעם על החשק להעלות את כל היזכרונות האלה, ולהלבין פנים רבים. אבל זה טיפשי. **אשר לי, אני נזכר בידידי, הנביא יונה.**

אני רוחש ידידות עזה ליונה הנביא. חשכתי וגם כתבתי עליו לא אחת. מכל סיפרי התנ״ך, זהו הספר החביב עלי ביותר.

לדעתי, זוהי פארווריה. תמהני איך הסכימו עורכי התנ״ך להכליל אותה בספר בכלל. אולי היה להם חושי־הומור נסתר. **יונה דומה לכל הנביאים האחרים. אבל הוא דומה יותר מדי. הוא מגזים, בדרכה של קארי קטורה. ומכיוון שזוהי סאטירה מוצלחת, גם די איכות הספרותית של ספר זה עולה על זו של**

הרבה ספרים אחרים בתנ״ך. הסיפור ידוע למאות־מיליוני ילדים בעולם: אלוהים הטיל על יונה להינבא. יונה לא רצה בקארייה כזאת. הוא נרח וירד לים ביפו. אלוהים התרגז ושלה סער גדול בים, עד כדי כך ש־האוניה חישבה להישר.

יונה אמר לימאים שצריכים לזרוק אותו לים. הימאים, כולם גויים, לא רצו לעשות את זה. אבל לא היתה ברירה. הם ביקשו סליחה, והטילו אותו לים. יונה נחת בתוך מעיו של דג גדול. זה לא מצא חן בעיניו, ועל כן שלח לאלוהים מטר שהוא מתחרט ומבקש חנינה. הרג הקיא אותו בשימחה רבה.

יונה הלך לנינווה, כמיצות אלוהים, ואמר לתושבים: יאללה, תחזרו בתשובה, אחרת תראו כבר מה שאלוהים יעשה לכם.

ברוך הטבע, אנשי־נינווה היו מצפפים על הנביא, אלוהים היה דופק את העיר עד העצם ויונה היה הולך הביתה, מנצח, שמח וטוב־לב. אבל הפעם קרה אחרת. אנשי־נינווה חזרו בתשובה, ואלוהים ביטל את פסק־הדין.

זה הרגז את יונה מאודי־מאוד. הפכת אותו לאידיוט, הוא אמר לאלוהים. כל החבריה צוחקים ממני. איזה פרצוף יש לי עכשיו?

בקיפוז, וייחר לו. הוא התיישב במידיבר. הוא הודיע לאלוהים ד־משמעית שהוא איתו גמר. „קח־נא את נפשי ממני, כי טוב מותי מחיי.”
ההמשך ידוע. אלוהים הצמיח קיקיון, כדי שיישב בצל.

מיכירים את „תיסמונת אלטלינה”? אלטלינה היתה אוניה קטנה, שהגיעה כאמצע 1948 לחופי הארץ. על סיפונה היתה קבוצה של מגויסי אצ״ל. רויך בך־גוריון הורה להפעיל נגדה את „התותח הקדוש” (כדבריו לאחר־מכן), והאוניה הוטבעה.

במשך 29 שנים לאחר מכן היו יוצאי אצ״ל באופוזיציה (להוציא את התקופה הקצרה שבה הוכנסו לממשלת־הליכוד־הלאומי, ערב מילחמת ששת־הימים). בשנים האלה במידיבר הפוליטי הלכה אלטלינה והצטמקה. פחות ופחות אנשים הודו בכך שהיו על סיפון האוניה, עד שהיה נרמה שלא היתה אלא דוגית של דייגים.

אז בא המהפך של 1977. „אלטלינה” התחילה שוב להתרחב. אלפים טענו שהיו על סיפונה. לבי סוף היה נרמה שהיתה נושאת־מטוסים אדירה. מאז קטנה וגרלה אלטלינה, לפי רוח הזמנים.

עכשיו זה קורה לתנועת־השלום הישראלית. ספינת־השלום הולכת ומתרחבת.

על כל צד ושעל צדים עכשיו אנשי־ציבור, פוליטיקאים ופרשנים, המכריזים שהם היו מאז ומעולם בעד ההירכרות עם אשׁף ובעד הקמת מדינה פלסטינית.

היכן האלוף שאינו מודה בכך בשיחה פרטית? היכן ה פוליטיקאי שאינו מגלה שכבר בראשית 1983, בתדירון סודי, שלא לציטוט ולייחוס, אמר שאין מנוס מלדבר עם אשׁף? היכן האמן שאינו מומר את זה?

כשיש מיפגש בינלאומי למען השלום, בהשתתפות נציג ווטר של אשׁף, עומדים בתור מאות פרופסורים, עיתונאים ועסקנים מכל הסוגים והמינים, ומבקשים הזמנה. במיפגש האחרון במילאנו היה צורך לעצמם את זכות־הדיבור לעשר רקות, ולהקפיד על כל שניה, כדי שכל שוחזר־השלום היש־ראליים יספיקו להתבטא.

בעיקבות פרשת אייבי נתן, הודיעו 500 מתכרי הקיבוץ הארצי שהם עומדים לצאת למצרים כדי להיפגש עם אשׁף. הם עלולים לגלות שלא נותרו מקומות כבתי־המלון בקאהר, מפני שגם אנשי שׁס דוגלים בהירכרות כמיצות הרבנים עובדיה יוסף ואליעזר שך. שלא לדבר על הניצח של מיפ לגת־העבודה והמתונים החרשים בליכוד, שמיספרם הולך וגדל מיום ליום.

ספינת־השלום הפכה לנושאת־מטוסים, ועוד מעט יהיה צורך לשכור מחילות־הים המובטלים של ארצות־הברית וברית־המועצות נושאת־מטוסים נוספות.

מישהו שאל אותי השבוע אם איני חש בתיסכול מסויים לאור התפתחות זו. „פעם היית כמעט לבד כשאמרת את הדברים האלה. עכשיו כולם אומרים את זה, ולא צריכים אותך. זה לא מרגיז?”

אמרת־י שאל. זה לא מרגיז. להיפך, זה מאודי־מאוד משמח.

אמנם —

אמנם קשה שלא לזכור שיחות ודיונים עם כמה מהאנשים האלה, הלבושים עתה במדי־קצונה לבנים על גשר נושאת־המטוסים. פעם לבשו מדים שונים לגמרי, על אוניה שונה לגמרי. פלוני מסר הודעה לעיתונות שאמרה ששום ישראלי נאמן והגון לא יאליעזר עם אנשי־אשׁף, כפי שעשינו. אלמוני פירסם שיר זועם על בגידתנו. שלמוני העלה את החשר שאנתנו מקבלים שלמונים מהאוייב. פלמוני תבע לגרש אותנו מאירגוני־השלום הממוסדים, מפני שאין בהם מקום למי שנבגשים עם המחבלים.
עם רבים מהם ניהלתי בעבר ויכוחים על ניסוח תוכניות